

Latvijas Dizaina padome
2022.gada 9.martā plkst.15.00, MS Team tiešsaistē

Protokols Nr. 3./2022

Piedalījās: Ingūna Elere, Barbara Freiberga, Inese Malašenoka, Toms Mūrnieks, Barbara Ābele, Lilita Sparāne, Dita Danosa, Elita Barisa, Dāvis Fricbergs, Lāsma Krastiņa- Sidorenko, Ina Ločmele, Dzintra Purviņa.

Vadīja: Evelīna Ozola

Dienaskārtība

Dizaina padomes nostāja un viedoklis saistībā ar Krievijas agresiju Ukrainā

E.Ozola: uzrunā kolēģus, taujā pēc viņu nostājas Ukrainas atbalstam, vai Latvijas Dizaina padomei būtu jāpauž viedoklis.

I.Malašenoka: aicina Dizaina padomi parādīt, ka dizainam ir svars valsts politikas dizainēšanā. Nepareizs valsts uzbūves dizains var novest pie ļoti būtiskām sekām.

B.Ābele: stāsta, ka gan Latvijas Mākslas akadēmijas studenti, gan profesionālas aģentūras iesaistās komunikācijas materiālu dizainēšanā un iesaka apkopot visu plašo grafikas dizaina sniegumu no dažādām dizaina institūcijām, dizaineriem un studentiem Ukrainas atbalsta akcijām.

E.Ozola: apstiprina, ka jau ir veikta informācija apkopojums par tiem radošo uzņēmumu produktiem un pakalpojumiem, kuri radīti ar mērķi atbalstīt Ukrainas iedzīvotājus. Arī plakātu grafikas dizains, darba vietu piedāvājumi un atvērto biroju iespējas ir apkopotas tīmekļvietnē Fold.lv.

I.Elere: Uzsver, ka SEGD Rīga filiāle jau Krievijas iebrukuma sākumā puda savu nostāju un nosūtīja SEGD vadībai Amerikā, kas tika izplatīts Amerikas birojās. Uzskata, ka var veidot dizaina darbnīcas, tostarp dizaina darbnīcas bērniem. Ir iespēja arī dizaineriem izsolīt savas skices vai darbus labdarībai.

B.Ābele: piebilst, ka ir ziņas no bēgļu reģistrācijas centra Rīgā, ka tie netiek galā ar lielo bēgļu skaitu. Trūkst izveidotas plūsmas un struktūras. Te arī varētu nākt palīgā dizaineri ar risinājumiem.

D.Danosa: stāsta, ka arī starptautiskā līmenī BEDA organizācijā aktīvi notiek sarunas. Savukārt vietējā līmenī rosina veidot Dizaina atbalsta štābu. Tā būtu konsolidēta vietne, kur vērsties un iegūt informāciju un saprast, kas ir jādara, kā jāīstenojas un kā dizainēt informācijas plūsmu.

E.Ozola: iesaka papētīt www.ukraine-latvia.com vietni, kur pamatinformācija jau ir apkopota un ir iespējas pieteikties. Un Fold.lv ir arī apkopojums par radošo profesionāļu atbalstu Ukrainai, arī angļu valodā: <https://www.fold.lv/en/2022/03/latvian-creative-industries-in-support-of-ukraine/>

Dz.Purviņa: aicina domāt, kā nodrošināt palīdzību Ukrainas bēgļiem ilgtermiņā, kā sniegt atbalstu un iespējas nodarbināšanai ilgākā laika posmā, piemēram, izglītībā dizaina un mākslas skolās.

I.Malašenoka: vērš uzmanību uz bēgļu integrācijas nākamo posmu. Tiek plānots, ka vienu no Valsts kancelejas veidotajiem dizaina sprintiem veltīt Ukrainas bēgļu krīzes risinājumiem bez atlases kritērijiem. Tas gan būtu iespējams no 1.jūnija, kad būs pieejams ES fondu finansējums šim mērķim.

I.Elere: aicina veidot Latvijas Dizaina padomes publisku paziņojumu un aicinājumu dizaina nozarei izvērtēt sadarbību ar Krievijas uzņēmumiem un pasūtītājiem, kā arī vadīties no ētiskuma un godīguma principiem biznesā, un pārliecināties par godīgiem finansējuma avotiem.

Aktualizē jautājumu par izmaksu pieaugumu projektiem, norādot, ka VKKF projektos pieprasītais finansējums nākotnē būs lielāks.

Dz.Purviņa: rosina apsvērt iespēju veidot VKKF atsevišķu mērķprogrammu, kas varētu būt saistīta ar atbalstu bēgļu integrācijai.

E.Ozola: norāda, ka integrācijas jautājumi ir Sabiedrības integrācijas fonda uzdevums. Iespējams, ka VKKF gadījumā šādus projektus varētu skatīt starpdisciplinārajā nozarē.

E.Ozola: apkopo sēdē izrunāto un iezīmē turpmākās rīcības virzienus:

- sazināties ar “TechChill” lai noskaidrotu, vai nepieciešama palīdzība un attiecīgi aicināt nozari iesaistīties;
- lūgt nozari izvērtēt esošās sadarbības, pārliecināties par finansējuma avotiem un pārtraukt sadarbību ar Krievijas uzņēmumiem;
- vērst uzmanību uz sabiedrības mentālo veselību. Aicināt darba devējiem pārrunāt situāciju ar darba ņēmējiem, un, ja nepieciešams, piešķirt arī brīvdienu darbiniekiem, lai rastu mieru un līdzsvaru trauksmes situācijā.
- rast iespējas Ukrainas bēgļiem strādāt, piedāvāt telpas, kur cilvēkiem strādāt, rast jaunas darba vietas;
- aicināt proaktīvi veidot dizaina darbnīcas, kas varētu palīdzēt dažādu jautājumu risināšanā;
- aicināt veidot nodarbības bērniem.

E.Barisa: stāsta, ka šobrīd tiek pilnveidots normatīvais regulējuma, lai Ukrainas bērniem būtu iespējas iekļauties vispārējā vidējā izglītības procesā. Norāda, ka profesionālā izglītība ir sarežģītāka, kur valodas barjera varētu būt juridisks šķērslis, taču cer, ka to varēs sakārtot.

Sanāksme tiek slēgta plkst. 17:05.

Pēc sēdes padomes tika sagatavots atklāts aicinājums dizaina nozarei, kas pauž Latvijas Dizaina padomes nostāju saistībā ar Krievijas agresiju Ukrainā. Aicinājums tika publicēts 11.martā Kultūras ministrijas un FOLD tīmekļvietnēs un sociālajos tīklos.

<https://www.km.gov.lv/lv/jaunums/latvijas-dizaina-padomes-aicinajums-dizaina-nozare>

Protokolēja I. Ločmele

Latvijas Dizaina padomes priekšsēdētāja

E. Ozola